

แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน :
การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

Career Aspiration Intervention for Students:
A Research Synthesis by Systematic Review

พงษ์ศักดิ์ บุญเกิด^{1*} และ ชุตินา สุรเศรษฐ²
Pongsak Bunkoed^{1*} and Chutima Suraset²

^{1,2} คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(Faculty of Education, Chulalongkorn University)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน โดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 จากฐานข้อมูลจากต่างประเทศ ได้แก่ Scopus และ Eric และฐานข้อมูลในประเทศไทย ได้แก่ ThaiJo และ ThaiLIS จำนวน 816 เรื่อง เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกบทความวิจัย ได้แก่ 1) บทความวิจัยที่มีแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ 2) บทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 3) บทความวิจัยได้รับพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ (Peer-review) และ 4) บทความวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาตัวอย่างวิจัยที่เป็น ผู้เรียน แบ่งการสังเคราะห์เนื้อหาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) คุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัย 2) ลักษณะของกิจกรรม และ 3) เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงบรรยายโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ และ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเคราะห์ประเด็น ผลจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ พบว่า 1) คุณลักษณะ ทั่วไปของงานวิจัย งานวิจัยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 11 เรื่อง ส่วนมากได้รับการตีพิมพ์ ในปี ค.ศ. 2019 และ 2020 ตัวอย่างการวิจัยเป็นผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ระยะเวลา เฉลี่ยรวมทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม 10 ชั่วโมง 2) ลักษณะของกิจกรรม ลักษณะของกิจกรรมแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มการเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ (2) กลุ่มการออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผน อนาคต (3) กลุ่มเทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด (4) กลุ่มการสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ และ (5) กลุ่มการพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ และ 3) เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม ซึ่งมี เป้าหมายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพให้สูงขึ้นเป็นหลัก ทั้งนี้ผู้ที่สนใจในการพัฒนาแรงบันดาลใจใน อาชีพให้กับผู้เรียน สามารถนำข้อมูลจากงานนี้ไปเป็นฐานออกแบบแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพให้สอดคล้องกับ บริบทของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยได้

คำสำคัญ: แรงบันดาลใจในอาชีพ แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

ABSTRACT

This study aimed to synthesize and summarize the literature on career aspiration interventions for students. A systematic literature review was conducted from 2015 to 2024. The review includes studies from international databases, specifically Scopus and ERIC. As well as Thai databases, specifically ThaiJo and ThaiLIS, comprising a total of 816 studies. The criteria for selecting research articles are as follows: 1) studies that propose approaches to developing career aspirations, (2) articles published between 2015 to 2024, (3) peer-reviewed research articles, and (4) studies focusing on learner participants. The content synthesis was categorized into three themes: 1) General characteristics of the research, 2) Characteristics of the interventions, and 3) Goals for developing career aspirations. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, including frequency and percentages, and qualitative data were analyzed using thematic analysis. The systematic literature review revealed the following findings: 1) General characteristics of the research: 11 studies on Career aspiration interventions for students met the criteria. Most of these studies were published in 2019 and 2020. The research samples primarily consisted of primary school, secondary school, high school, and higher education students. The average total duration of activities conducted is 10 hours. 2) Characteristics of the interventions: The activities are categorized into five groups: (1) Skill-building and preparation for education and career, (2) Life design and Future planning, (3) Cognitive-stimulating teaching and Learning techniques, (4) Simulated learning environments, and (5) Psychological and Emotional development to foster career aspiration. and 3) Goals for developing career aspirations: The primary purpose of most research was to increase career aspirations for students. Individuals interested in developing career aspirations for students can use this study to serve as a foundation for designing contextually relevant approaches to developing career aspirations for students.

KEYWORDS: Career Aspiration, Career Aspiration intervention, Systematic review

**Corresponding author, E-mail: 6680176327@student.chula.ac.th Tel. 0874605171*

Received: 20 November 2024 /Revised:21 December 2024/Accepted: 27 December 2024/Published online:30 April 2025

บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถเฉพาะตัวของมนุษย์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการทำงานและการเติบโตในอาชีพที่มีความหลากหลาย แรงบันดาลใจในอาชีพจึงมีบทบาทสำคัญการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาตนเองของบุคคลอื่นเป็นปัจจัยหนึ่งส่งเสริมให้สามารถประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิตการทำงาน แรงบันดาลใจในอาชีพเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมีแนวทางและเป้าหมายในการทำงาน มีความพยายาม มุ่งมั่นในการตามหาความสำเร็จในอาชีพ สามารถกำหนดทิศทางการชีวิตและอาชีพ ตลอดจนวางแผนการพัฒนาอาชีพได้อย่างมั่นคง เมื่อบุคคลทำงานและประกอบอาชีพตรงกับเป้าหมายและความคาดหวังของตนเองจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและความสุขในชีวิตตามลำดับ (Holland, 1997) ซึ่งแรงบันดาลใจในอาชีพ (Career Aspiration) มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความสำเร็จ (Achievement Aspiration) 2) ด้านความเป็นผู้นำ (Leadership Aspiration) และ 3) ด้านการศึกษา (Educational Aspiration) (O'Brien, 1996)

การศึกษาเรื่องแรงบันดาลใจในอาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งเกิดในช่วงปี พ.ศ. 2544 ถึง 2552 (Putwattana, 2021) เติบโตในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล คุณเคยและมีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ อย่างเชี่ยวชาญ มีความสามารถในการเรียนรู้และสร้างความรู้ใหม่โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วย สามารถเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วผ่านทางอินเทอร์เน็ตและสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ผู้เรียนในยุคดิจิทัลลักษณะสำคัญที่โดดเด่น คือ เป็นผู้ใช้และผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี และมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านวิธีการที่หลากหลาย (Prensky, 2012) การส่งเสริมให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัลมีแรงบันดาลใจในอาชีพที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนกำหนดทิศทางการพัฒนาทักษะ ความรู้ และศักยภาพที่เหมาะสมอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว อย่างไรก็ตามการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพนั้นมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัจจัยทางสังคม ครอบครัว เพื่อน และการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจและความสนใจในการเลือกอาชีพ ดังนั้น การศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน จึงเป็นการค้นหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งสังเคราะห์เนื้อหาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) คุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัย 2) ลักษณะของกิจกรรม และ 3) เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม ผ่านการสังเคราะห์บทความวิจัยฐานข้อมูลจากต่างประเทศ ได้แก่ Scopus และ Eric และฐานข้อมูลในประเทศไทย ThaiJo และ ThaiLIS เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถที่เหมาะสมกับอาชีพที่ตนสนใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงบันดาลใจในอาชีพ (Career Aspiration) หมายถึง การแสดงออกถึงเป้าหมาย ความปรารถนา ความหวัง ความฝัน และความทะเยอทะยานที่บุคคลมีต่อการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1.1) ด้านความสำเร็จ (Achievement Aspiration) หมายถึง ความปรารถนาในระดับความรู้ความสามารถ ความถนัด และความสนใจในการประกอบอาชีพ ลักษณะของตำแหน่งงานที่ต้องการจะทำ 1.2) ด้านความเป็นผู้นำ (Leadership Aspiration) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการงาน ผู้คน เวลา และความคาดหวัง แผนการพัฒนาตนเองเพื่อที่จะเป็นผู้นำระดับหัวหน้าในการประกอบอาชีพในอนาคต 1.3) ด้านการศึกษา (Educational Aspiration) หมายถึง แผนการต่อยอดองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้น เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ (Career Aspiration Intervention) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ใช้ในการสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจให้บุคคลมีความตั้งใจในการเลือกและพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยเน้นให้บุคคลสามารถค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ เป้าหมายในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความสามารถที่สอดคล้องกับเส้นทางอาชีพที่ต้องการ

3. ผู้เรียน (students) หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) โดยรวบรวมบทความวิจัยฐานข้อมูลจากต่างประเทศ ได้แก่ Scopus และ Eric และฐานข้อมูลในประเทศไทย ได้แก่ ThaiJo และ ThaiLIS ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 ซึ่งเป็นบทความวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ ผู้วิจัยกำหนดคำสำคัญ (Keyword) ในการสืบค้น ได้แก่ Career Aspirations, Career Aspiration Intervention, และ Student โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกบทความวิจัย ได้แก่ 1) บทความวิจัยที่มีแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ 2) บทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 3) บทความวิจัยได้รับพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ (Peer-review) และ 4) บทความวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาตัวอย่างวิจัยที่เป็นผู้เรียน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์ ได้แก่ 1) แบบคัดกรองงานวิจัยเบื้องต้น โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกเบื้องต้น ได้แก่ ปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่องมีความสอดคล้อง บทความมีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ ตัวอย่างวิจัย คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า เป็นบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 และ 2) แบบคัดกรองงานวิจัยเชิงลึก โดยนำงานวิจัยที่ผ่านแบบคัดกรองเบื้องต้นมาตรวจสอบเกณฑ์ ได้แก่ 1) มีโครงสร้างกิจกรรมแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ 2) มีระยะเวลาของการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ และ 3) ตัวอย่างวิจัยเป็นผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า

การตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลและการตีความข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลและการตีความข้อมูลโดยการทดลองบันทึกและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบตามคำค้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 จากฐานข้อมูลในประเทศไทย ThaiJo และ ThaiLIS ไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจในอาชีพ ขณะที่ฐานข้อมูลต่างประเทศ ได้แก่ Scopus และ Eric พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจในอาชีพ จำนวน 816 เรื่อง นำไปตรวจสอบเนื้อหาและคัดกรองงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ จำนวน 138 เรื่อง หลังจากนั้นคัดกรองงานวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์ในตัวอย่งวิจัยที่เป็นผู้เรียน จำนวน 28 เรื่อง อ่านบทความทวนซ้ำรอบสองอย่างละเอียดเพื่อสกัดงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่มีโครงสร้างกิจกรรม ระยะเวลาการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน จำนวน 11 เรื่อง ตามเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกอีกครั้งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในภาพ 1

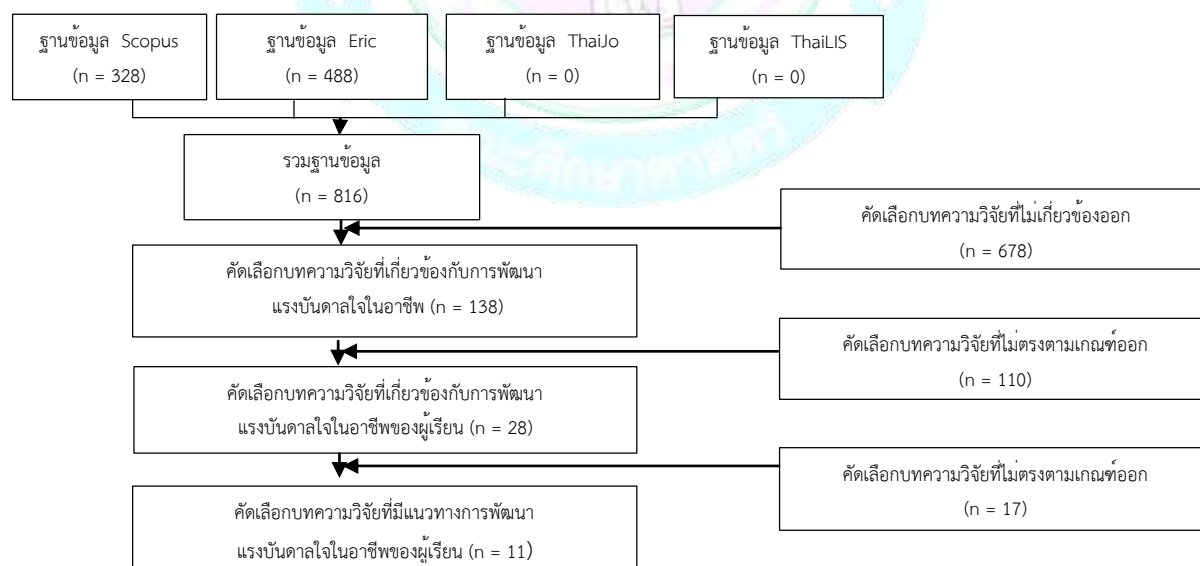

Figure 1 แผนภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และสังเคราะห์ประเด็น จากนั้นนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และการบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษางานวิจัยและสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. คุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัย ประกอบด้วย 4 หัวข้อ ดังนี้

1.1 ปีที่พิมพ์ พบว่า ไม่พบการตีพิมพ์งานวิจัยใน ปี ค.ศ. 2015 ในขณะที่จากปี ค.ศ. 2016 ถึง 2024 มีงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง โดยปรากฏงานวิจัยตีพิมพ์มากที่สุด จำนวน 2 เรื่องต่อปี (ร้อยละ 18.18) ในปี ค.ศ. 2019 และ 2020 ดังแสดงในภาพ 2

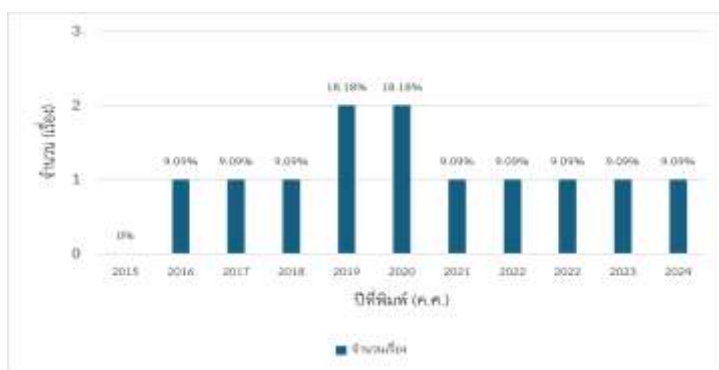

Figure 2 ปีที่ตีพิมพ์งานวิจัย

1.2 ตัวอย่างวิจัย พบว่า ตัวอย่างวิจัยที่น้อยสุดที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 8 คน และมากที่สุด จำนวน 872 คน โดยแบ่งเป็นช่วงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยกว่า 100 คน จำนวน 3 เรื่อง (ร้อยละ 27.27) ระหว่าง 100 - 500 คน จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 45.45) และระหว่าง 500 - 1,000 คน จำนวน 3 เรื่อง (ร้อยละ 27.27) ดังแสดงในภาพ 3

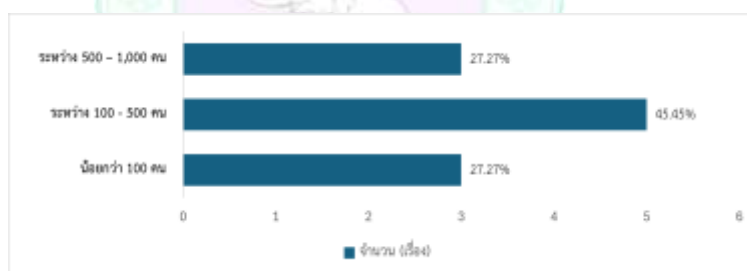

Figure 3 จำนวนตัวอย่างวิจัย

1.3 ระดับชั้นของตัวอย่างวิจัย พบว่า ระดับชั้นที่มีการศึกษาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในอาชีพ คือ ระดับชั้นประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งลักษณะการศึกษาเป็น 2 รูปแบบได้แก่ 1) ศึกษาในกลุ่มผู้เรียน 1 ระดับชั้น ประกอบด้วย ระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 18.18) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 36.36) และระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 18.18) และ 2) ศึกษาในกลุ่มผู้เรียนควบคู่ 2 ระดับชั้น ประกอบด้วย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา จำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ดังแสดงในภาพ 4

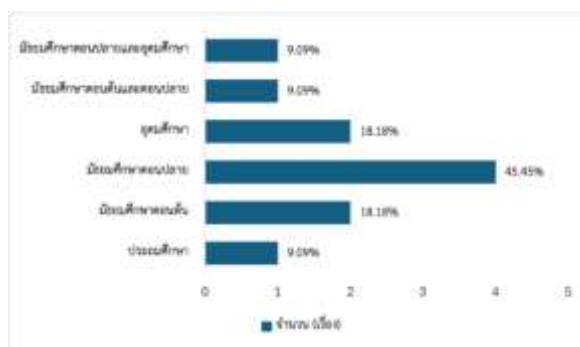

Figure 4 ระดับชั้นของตัวอย่างวิจัย

1.4 ระยะเวลาในการทำการศึกษาคือพิจารณาระยะเวลาเฉลี่ย พบว่า น้อยกว่า 5 ชั่วโมง จำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 18.18) ระหว่าง 5 – 10 ชั่วโมง จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 45.45) และมากกว่า 10 ชั่วโมง จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 36.36) ดังแสดงในภาพ 5

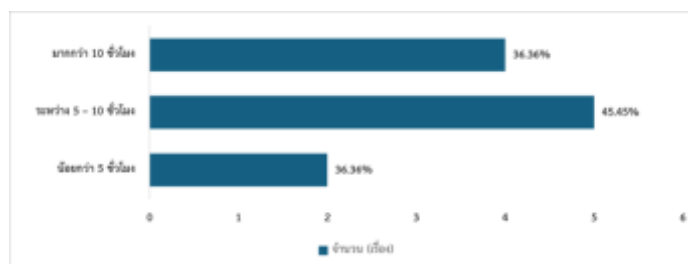

Figure 5 ระยะเวลาในการทำการศึกษา

2. ลักษณะของแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพนี้มีเป้าหมายในการประเมินผลของโปรแกรมและวิธีการต่าง ๆ ต่อการเพิ่มแรงบันดาลใจด้านอาชีพของผู้เรียนในสาขาต่าง ๆ ดังนี้ ศึกษาผลของโปรแกรมการศึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ศึกษาผลของโปรแกรมฤดูร้อน (Summer Bridge) ต่อการสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพด้าน STEM และพัฒนาความพร้อมของผู้เรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) และ Future Quest Island ต่อความพร้อมด้านการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ศึกษาผลของวิธีการสอนและการฝึกทักษะต่อการสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพ ศึกษาผลของการสอนแบบอุปนัย (inductive teaching) ต่อแรงบันดาลใจในวิชาประวัติศาสตร์ ศึกษาผลของการใช้การจำลองเสมือนจริง (virtual simulation) เพื่อกระตุ้นความสนใจและแรงบันดาลใจในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ ประเมินผลของโปรแกรมและการฝึกอบรมด้านสุขภาพและพฤติกรรมต่อแรงบันดาลใจในอาชีพ ศึกษาผลของโปรแกรมฝึกอบรมทักษะเพื่อสุขภาพและพฤติกรรมที่ดี (โปรแกรม LWD) ต่อความอยู่ดีมีสุขและแรงบันดาลใจในอาชีพ ศึกษาผลของการทำสมาธิ (Loving-kindness meditation) ต่อการเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เน้นการช่วยเหลือสังคม ประเมินผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษาต่อการเตรียมความพร้อมในอนาคต ศึกษาประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่ใช้หลักการ Career Construction เพื่อพัฒนาความพร้อมสำหรับอาชีพในอนาคต

2.2 วิธีการแทรกแซง พบว่า มีวิธีการแทรกแซงที่หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มการเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ เช่น โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อน โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะ โปรแกรม Summer Bridge หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) หลักสูตร Future Quest Island (FQI) และบทเรียนอาชีพทางานวิทยาศาสตร์ (Embedded Careers Education) 2) กลุ่มการออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผนอนาคต ได้แก่ โปรแกรม Life-World Design (LWD) และโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยา Life Design Group (LDG) 3) กลุ่มเทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด ได้แก่ วิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive Teaching Method) 4) กลุ่มการสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การจำลองเสมือนจริง (Virtual Reality -

VR) และ 5) กลุ่มการพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ ได้แก่ การทำสมาธิแบบ Loving-kindness meditation

2.3 โครงสร้างกิจกรรม พบว่า กิจกรรมการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพนี้มีโครงสร้างที่ครอบคลุมหลายด้านเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและการสร้างแรงบันดาลใจผ่านกิจกรรมที่มีการฝึกปฏิบัติที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ซึ่งประกอบด้วย 1) การรู้จักตัวเองและการพัฒนาทักษะ ส่วนบุคคล ผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้รู้จักจุดแข็งและคุณลักษณะส่วนตัว รวมถึงฝึกการสร้างความยืดหยุ่นและการดูแลสุขภาพจิตผ่านโปรแกรมต่าง ๆ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการรับมือกับอุปสรรคและความเครียด 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพ กิจกรรม ในส่วนนี้จะเน้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และลักษณะการทำงานในสาขาอาชีพเหล่านั้น เช่น การสำรวจอาชีพและสภาพแวดล้อมการทำงาน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ 3) การสร้างแรงบันดาลใจด้านอาชีพและการวางแผนอนาคต ในส่วนนี้ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจินตนาการอนาคตที่ตนเองต้องการ การตั้งเป้าหมายในชีวิต และการวางแผนเส้นทางอาชีพ โดยสร้างแรงบันดาลใจจากเรื่องราวและจุดแข็งส่วนตัว 4) การฝึกทักษะสำคัญเพื่อความสำเร็จในอาชีพ การพัฒนาทักษะสำคัญ เช่น การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้งานเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยจะถูกนำมาใช้ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมจริงและสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต 5) การเชื่อมโยงและสะท้อนถึงอาชีพ กิจกรรม เชิงปฏิบัติเหล่านี้มักจะมีการเชื่อมโยงกับอาชีพ เช่น การสำรวจสถานที่ทำงานหรือทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพจริงของการทำงานในสายอาชีพที่เกี่ยวข้อง และ 6) การสะท้อนและประเมินตนเองในตอนท้ายของแต่ละหน่วยกิจกรรม ผู้เรียนจะมีการสรุปและสะท้อนความรู้ รวมถึงการรับคำแนะนำจากเพื่อนและครูที่ช่วยให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ ในการพัฒนาเส้นทางอาชีพของตนเอง โดยรวมกิจกรรมเน้นการออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและวางแผนด้านอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลและสังคม

2.4 ผลการศึกษาของงานวิจัย พบว่า งานวิจัยต่าง ๆ ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมและวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน ดังนี้ โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อน โปรแกรมนี้ส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพด้าน STEM ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับสถานการณ์จริงได้ นอกจากนี้ ผู้เรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม Summer Bridge มีแรงบันดาลใจในอาชีพด้าน STEM เพิ่มขึ้นถึงสองเท่าเมื่อเทียบกับผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม การฝึกอบรมด้านสุขภาพและความอยู่ดีมีสุข โปรแกรม Health-Related Quality of Life (HRQoL) ช่วยพัฒนาทักษะด้านสุขภาพ ส่งเสริมพฤติกรรมความอยู่ดีมีสุข และเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน วิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive Teaching) ผู้เรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการนี้มีแรงบันดาลใจในอาชีพสูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ เนื่องจากวิธีการนี้ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความสนใจในเนื้อหา การใช้การจำลองเสมือนจริง (IVR) หลังจากที่ได้ใช้งาน IVR ความสนใจในวิทยาศาสตร์และแรงบันดาลใจในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน การทำสมาธิและการฝึกโปรแกรม Life-World Design (LWD) การทำสมาธิช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เน้นการทำงานเพื่อสังคม ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม LWD มีแรงบันดาลใจในอาชีพสูงขึ้น การให้คำปรึกษาผ่านโปรแกรม Life Design Group (LDG) ช่วยให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ถึงศักยภาพในตนเอง ปรับตัวได้ดีขึ้น และสามารถสร้างอัตลักษณ์ และความเชื่อมั่นในเส้นทางอาชีพของตนเองได้ หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) และ Future Quest Island ผู้เรียนที่เรียนหลักสูตร P2F4A มีความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น ขณะที่ Future Quest Island ส่งเสริมความพร้อมทั้งด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถสรุปโครงสร้างทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน ทั้ง 6 ประเด็น แสดงดังตาราง 1

Table 1 โครงสร้างการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน

ระดับชั้น	ผู้วิจัย (ปี)	วิธีการแทรกแซง	โครงสร้างกิจกรรม	ตัวอย่างวิจัย	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	ผลการศึกษา
ศึกษาในกลุ่มผู้เรียน 1 ระดับชั้น							
ประเด็นศึกษา	Lordan and McGuire (2019)	โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะ (Health-Related Quality of Life : HRQoL)	1) การสร้างความยืดหยุ่นและการรับมือกับความเครียด 2) การจัดการกับสื่อสังคมและผลกระทบที่เกิดขึ้น 3) การดูแลสุขภาพจิตอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี 5) การเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบในการเป็นผู้ประกอบการ 6) โภชนาการและการดำเนินชีวิตที่ดีต่อสุขภาพ 7) การป้องกันการใช้สารเสพติด 8) การป้องกันและจัดการความปลอดภัยส่วนบุคคล 9) การส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องเพศ 10) การเพิ่มความมั่นใจในตนเองและการสร้างทัศนคติเชิงบวก 11) การเรียนรู้การตั้งเป้าหมายและการบริหารเวลา 12) การสร้างทักษะในการทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร 13) การจัดการกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 14) การเตรียมพร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่โลกการทำงาน	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 872 คน	เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมทักษะต่อสุขภาพพฤติกรรมความอยู่ดีมีสุข และแรงบันดาลใจในอาชีพ	โปรแกรมจัดทั้งหมด 20 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง	การฝึกอบรมโดยโปรแกรม Health-Related Quality of Life ช่วยเพิ่มทักษะด้านสุขภาพ พฤติกรรมความอยู่ดีมีสุข และแรงบันดาลใจในอาชีพให้สูงขึ้น
	Grigal et al. (2018)	หลักสูตร Future Quest Island (FQI)	1) การรู้จักตัวเอง 2) การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพ 3) การสำรวจอาชีพและสภาพแวดล้อมการทำงาน 4) การตั้งเป้าหมายและการวางแผน 5) การเตรียมพร้อมสำหรับการศึกษาต่อ 6) ความปลอดภัยทางออนไลน์และการใช้เทคโนโลยี 7) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 600 คน และครูจำนวน 35 คน	เพื่อศึกษามีประสิทธิภาพ หลักสูตร Future Quest Island ต่อความพร้อมด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	หลักสูตรจัดทั้งหมด 32 ครั้ง ครั้งละ 20 - 25 นาที รวมระยะเวลา 12 ชั่วโมง 30 นาที	หลักสูตร Future Quest Island มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความพร้อมด้านการศึกษาต่อและอาชีพสำหรับผู้เรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น	Kang et al. (2023)	บทเรียนอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ (Embedded Careers Education)	1) สถานการณ์เกี่ยวกับอาชีพ (90 นาที) ด้วยการนำเสนอวิดีโอหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจริง 2) การสืบสวนหรือการทดลอง (45 นาที) กิจกรรมการสืบสวนหรือการทดลองในกลุ่มย่อย 3) กิจกรรมเชื่อมโยงอาชีพ (90 นาที) แนะนำขั้นตอนการพัฒนาอาชีพ 4) การสรุปและสะท้อนความรู้ (90 นาที) สรุปผลการทดลองหรือสร้างวิดีโอสรุปเพื่อสะท้อนความรู้ที่ได้อ่าน และส่งผลการสืบสวนให้กับผู้เชี่ยวชาญที่แสดงบทบาทในสถานการณ์ดังกล่าว	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 500 คน	เพื่อศึกษาการใช้บทเรียนต่อความสนใจแรงบันดาลใจในอาชีพ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชีพ	บทเรียนจัดทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งละ 45-90 นาที รวมระยะเวลา 26 ชั่วโมง 15 นาที	ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจในวิทยาศาสตร์ แรงบันดาลใจในอาชีพ วิทยาศาสตร์ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชีพในอนาคตมากกว่าผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ
	Kitchen et al. (2017)	โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อน	1) การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ 2) การบรรยายและการพบกับผู้เชี่ยวชาญ 3) การทำโครงงานด้าน STEM 4) การส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกและแรงบันดาลใจในอาชีพต่อ STEM	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 845 คน	เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อนต่อแรงบันดาลใจในอาชีพด้าน STEM	โปรแกรมจัดทั้งหมด 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง	โปรแกรมมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพด้าน STEM ผู้เรียนที่เข้าร่วมมีแนวโน้มต้องการทำงานในอาชีพด้าน STEM เพิ่มขึ้นเป็น 1.4 เท่า และมีแรงบันดาลใจในอาชีพเพิ่มขึ้นเป็น 1.8 เท่าเมื่อเทียบกับผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม
มัธยมศึกษาตอนปลาย							

ระดับชั้น	ผู้วิจัย (ปี)	วิธีการแทรกแซง	โครงสร้างกิจกรรม	ตัวอย่างวิจัย	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	ผลการศึกษา
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)	Husin et al. (2020)	วิธีการสอนแบบอุปนัย	1) แร้งบันดาลใจในอาชีพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับเส้นทางอาชีพในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจและเห็นประโยชน์ของการเรียน 2) คุณค่าที่ตีถาม เป็นการปลูกฝังคุณค่าเชิงบวกและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเคารพต่อผู้อื่น และความรับผิดชอบ ผ่านการเรียนรู้เนื้อหาทางประวัติศาสตร์	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 60 คน และครู จำนวน 30 คน	เพื่อศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยต่อการสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพของรายวิชาประวัติศาสตร์	แผนการสอนมีทั้งหมด 20 แผน ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง	ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบอุปนัยมีค่าเฉลี่ยของแรงบันดาลใจในอาชีพสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
	Gee et al. (2021)	หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A)	หน่วยที่ 1 My Story - My Strengths ได้แก่ 1.1) Hello Self! : การสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง 1.2) Say What?! : ทักษะการสื่อสารและทักษะระหว่างบุคคล 1.3) Finding my Strengths : ความเข้าใจจุดแข็งของตัวเอง หน่วยที่ 2 Navigational Tools ได้แก่ 2.1) Mindfulness : ทักษะการจัดการความเครียด 2.2) Skills for Success : การตั้งเป้าหมายและการตัดสินใจ 2.3) Our Diverse World : ความเข้าใจในอัตลักษณ์ หน่วยที่ 3 My Destinations ได้แก่ 3.1) Exploring All My Options : ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่เส้นทางอาชีพ 3.2) Job Success : การเขียนจดหมายสมัครงานและการสัมภาษณ์ 3.3) College Options : เตรียมความพร้อมด้านการเข้าเรียนต่อและการจัดการค่าใช้จ่าย	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 61 คน	เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) ต่อการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษา	หลักสูตรจัดทั้งหมด 9 ครั้งละ 50 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 7 ชั่วโมง 30 นาที	หลังการใช้หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น
	Lai et al. (2024).	โปรแกรม Life-World Design (LWD)	1) Bucket List : สิ่งที่ต้องการทำในอนาคต เป้าหมายอาชีพ 2) การประมวล Bucket List : จัดลำดับความสำคัญของอาชีพ 3) ชีวิตที่ประสบความสำเร็จ : เรียนรู้จากเรื่องราวของบุคคล 4) Resume เฉพาะตัว : วิเคราะห์จุดแข็งและลักษณะเฉพาะ 5) ใช้จุดแข็งของตัวเอง : ระบุโอกาสในการใช้จุดแข็งของตน 6) การพัฒนาแนวทางชีวิต : สำรวจอาชีพที่เป็นไปได้ และเรียนรู้เกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายอาชีพและการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย	ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 377 คน	เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมต่อแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน	โปรแกรมมีทั้งหมด 6 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งหมด 6 ชั่วโมง	ผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบโปรแกรม Life-World Design (LWD) มีแรงบันดาลใจในอาชีพสูงขึ้น
อุดมศึกษา	Barclay and Stoltz (2016)	โปรแกรมให้คำปรึกษา Life Design Group (LDG)	1) การรับคำปรึกษาแบบ Career Construction Interview ส่วนบุคคล 2) การระดมและคุณลักษณะ 3) การใช้ Success Formula ระบุจุดแข็งคุณลักษณะเฉพาะตัว 4) การสนับสนุนและการสะท้อนจากเพื่อนร่วมกลุ่ม 5) การสร้างเรื่องราวใหม่ (Restorying) 6) การสรุปและยุติการให้คำปรึกษา	ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา จำนวน 8 คน	เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษาดต่อการเตรียมความพร้อมสำหรับอาชีพในอนาคต	โปรแกรมจัดทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 7 ชั่วโมง 30 นาที	โปรแกรม LDG มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงศักยภาพ การปรับตัวใน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างอัตลักษณ์และความเชื่อมั่นในเส้นทางอาชีพของตนเองได้ดีขึ้น
	Kitchen et al. (2019)	โปรแกรม Summer Bridge	1) การเรียนการสอนเชิงปฏิบัติและทบทวนวิชาการ 2) การสร้างชุมชนและเครือข่ายในกลุ่มผู้สนใจ STEM 3) การพัฒนาทักษะทางวิชาการ 4) การพบปะกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการในสาขา STEM 5) การให้คำปรึกษาและสร้างความมั่นใจในเส้นทางอาชีพ :	ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา จำนวน 383 คน	เพื่อศึกษาผลของโปรแกรม Summer Bridge ต่อแรงบันดาลใจในอาชีพ STEM ของผู้เรียน	โปรแกรมจัดทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง	ผู้เรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม Summer Bridge มีแรงบันดาลใจในอาชีพ STEM เพิ่มขึ้นสองเท่า เมื่อเทียบกับผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม

ระดับชั้น	ผู้วิจัย (ปี)	วิธีการแทรกแซง	โครงสร้างกิจกรรม	ตัวอย่างวิจัย	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	ผลการศึกษา
ศึกษาในกลุ่มผู้เรียนควบคู่ 2 ระดับชั้น							
มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	Makransky et al. (2020)	การจำลองเสมือนจริง (Virtual Reality - VR)	1) การทดลองที่ 1 ทำการทดลองกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาต้น โดยใช้การจำลองห้องปฏิบัติการ IVR ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ซึ่งใช้วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ความสนใจในวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง 2) การทดลองที่ 2 ทำการทดลองกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปลาย ในหัวข้อการวิเคราะห์ DNA โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้ใช้ IVR และกลุ่มที่ได้รับชมวิดีโอ	1) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 99 คน 2) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 116 คน	เพื่อศึกษาผลของการใช้การจำลองเสมือนจริงต่อความสนใจและแรงบันดาลใจในอาชีพ บันดลใจในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน	แบบจำลอง IVR จัดทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งละ 15 - 20 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 75 - 100 นาที	หลังการใช้ IVR ความสนใจในวิทยาศาสตร์และแรงบันดาลใจในอาชีพที่จะเรียนวิทยาศาสตร์ในอนาคตเพิ่มขึ้น และมากกว่ากลุ่มที่รับชมวิดีโอ
	Tellhed et al. (2022)	การทำสมาธิแบบ Loving-kindness meditation	1) เริ่มต้นด้วยการผ่อนคลายและตั้งสติ 2) สร้างสถานที่ปลอดภัยในจินตนาการ 3) นึกถึงคนที่รักและมีความอบอุ่นต่อเขา 4) ส่งความรักและความอบอุ่นให้ผู้อื่นในชีวิต 5) ส่งความรักต่อผู้ที่มีความขัดแย้ง 6) กลับสู่ความรู้สึกอบอุ่นในตัวเอง	1) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 150 คน 2) ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาจำนวน 125 คน	เพื่อศึกษาผลของการทำสมาธิช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เน้นการทำงาน ทำงานเพื่อสังคมได้	ทำสมาธิ จัดทั้งหมด 3 ครั้ง ครั้งละ 12 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 36 นาที	ผู้เรียนที่รับการทำสมาธิ มีแรงบันดาลใจในอาชีพสูงขึ้น

3. ผลการวิจัยตามเป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม พบว่า เป้าหมายของงานวิจัยมีทั้งหมด 5 กลุ่ม ดังนี้

3.1 กลุ่มการเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ มีจำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 54.54) ได้แก่ โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อน โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะ โปรแกรม Summer Bridge หลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) หลักสูตร Future Quest Island (FQI) และบทเรียนอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ (Embedded Careers Education) โดยงานวิจัยมุ่งเน้นการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพและทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตผ่านโปรแกรมหรือหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมมีประสิทธิภาพในการเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน (Kitchen et al., 2017; Grigal et al., 2018; Lordan & McGuire, 2019; Kitchen et al., 2019; Gee et al., 2021; Kang et al., 2023)

3.2 กลุ่มการออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผนอนาคต มีจำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 18.18) ได้แก่ โปรแกรม Life-World Design (LWD) และโปรแกรมให้คำปรึกษา Life Design Group (LDG) โดยงานวิจัยมุ่งเน้นการวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพผ่านโปรแกรมและการให้คำปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมมีประสิทธิภาพในการเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียนและสร้างความเชื่อมั่นในการเลือกเส้นทางอาชีพของตนเองได้ดีขึ้น (Barclay & Stoltz, 2016; Lai et al., 2024)

3.3 กลุ่มเทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด มีจำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ได้แก่ วิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive Teaching Method) โดยงานวิจัยมุ่งเน้นเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพผ่านเทคนิควิธีการสอน ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยมีค่าเฉลี่ยของแรงบันดาลใจในอาชีพสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ (Husin et al., 2020)

3.4 กลุ่มการสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ มีจำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ได้แก่ การจำลองเสมือนจริง (Virtual Reality - VR) โดยงานวิจัยมุ่งเน้นการสอนผ่านการจำลองที่คล้ายกับสภาพแวดล้อมจริงเพื่อเรียนรู้ให้ใกล้เคียงสภาพจริงที่สุด ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจและแรงบันดาลใจในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Makransky et al., 2020)

3.5 กลุ่มการพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ 1 เรื่อง (ร้อยละ 9.09) ได้แก่ การทำสมาธิแบบ Loving-kindness meditation โดยงานวิจัยมุ่งเน้นการเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เน้นการทำงานเพื่อสังคมผ่านการทำสมาธิ ผลการวิจัยพบว่า การทำสมาธิช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เน้นการทำงานเพื่อสังคมได้ (Tellhed et al., 2022)

สรุป

จากการศึกษาการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเกี่ยวแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 จากฐานข้อมูลในประเทศไทย ThaiJo และ ThaiLIS ไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจในอาชีพ ขณะที่ฐานข้อมูลต่างประเทศ ได้แก่ Scopus และ Eric พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจใน พบว่างานวิจัยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 11 เรื่อง ส่วนมากได้รับการตีพิมพ์ ในปี ค.ศ. 2019 และ 2020 ตัวอย่างการวิจัยเป็นผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ซึ่งพบการแทรกแซงมากสุดในตัวอย่างวิจัยที่เป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในช่วงระหว่าง 100 – 500 คน และใช้ระยะเวลาเฉลี่ยรวมทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม 10 ชั่วโมง โดยลักษณะของกิจกรรมแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มการเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ 2) กลุ่มการออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผนอนาคต 3) กลุ่มเทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด 4) กลุ่มการสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ และ 5) กลุ่มการพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ ซึ่งมีเป้าหมายหลักที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพให้สูงขึ้น

อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ทั้งหมด 4 ประเด็น 1. ฐานข้อมูลงานวิจัย 2. คุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัย 3. ลักษณะของแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน และ 4. เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม

1. ฐานข้อมูลงานวิจัย

จากการศึกษาการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน จากฐานข้อมูลในประเทศไทย ThaiJo และ ThaiLIS ไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจในอาชีพ แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาในบางองค์ประกอบของแรงบันดาลใจในอาชีพ เช่น ด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ โดยการใช้โปรแกรมการระดมพลังสมอง (Tudkuea, 2022) และกิจกรรมนันทนาการ (Polson, 2021) เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำเป็นหลัก นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Thongluea et al., 2023; Thongmeekwan et al., 2022; Kaewkanrai et al., 2021) และการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ (Wisetsat, 2022; Chintanawat, 2015) ทั้งนี้การที่ไม่ปรากฏงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ แต่พบเพียงบางองค์ประกอบของแนวคิดนี้ เช่น การพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การตัดสินใจเลือกอาชีพ และการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ อาจมีสาเหตุ จากงานวิจัยในประเทศไทยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะที่เป็นรูปธรรม มากกว่าที่จะมุ่งพัฒนา "แรงบันดาลใจในอาชีพ" โดยตรง (Thongmeekwan et al., 2022) ประกอบกับสังคมไทยมีแนวโน้มที่ผู้ปกครองและระบบการศึกษาจะชี้นำเส้นทางอาชีพของผู้เรียนมากกว่าที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นหาแรงบันดาลใจและกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง (Sawangsang, 2018) ดังนั้น การพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพจึงอาจไม่ได้รับความสนใจเท่ากับการเตรียมความพร้อมสำหรับเส้นทางอาชีพที่กำหนดไว้แล้ว

2. คุณลักษณะทั่วไปของงานวิจัย

ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ได้รับการตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 2019 และ 2020 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวโน้มของการวิจัยในช่วงที่การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น และในปี ค.ศ. 2020 เป็นช่วงที่มีการให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพในบริบทต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รู้จักอาชีพและสร้างแรงบันดาลใจในการเลือกเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน (Gee et al., 2021) นอกจากนี้ งานวิจัยที่ทำการศึกษา พบว่ามีจำนวนตัวอย่างวิจัยแตกต่างกัน โดยเริ่มตั้งแต่ 8 คน จนถึง 872 คน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่างที่มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถสะท้อนความท้าทายในการศึกษา ขนาดตัวอย่างเล็กอาจมีข้อจำกัดในด้านการเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร (Tiwari et al., 2024) แต่ก็มีข้อดีในเรื่องของความละเอียดของข้อมูล

สามารถรวบรวมได้ในขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จำกัด ในทางตรงกันข้าม การศึกษาที่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เช่น งานวิจัยของ Lordan and McGuire (2019) ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาในภาพรวมที่ครอบคลุมและมีความเชื่อมั่นในความเป็นตัวแทนของประชากร และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพ พบว่า ผลการวิจัยส่วนใหญ่ศึกษากับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 36.36) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้เรียนกำลังเริ่มต้นการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพ และเส้นทางการศึกษาต่อไปในอนาคต การศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่ช่วงนี้ จึงสามารถช่วยเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Grigal et al., 2018) ระยะเวลาในการทำการศึกษางานวิจัยที่พิจารณานั้นพบว่า ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5-10 ชั่วโมง (ร้อยละ 45.45) ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาที่เพียงพอและเหมาะสมในการศึกษาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในอาชีพ การศึกษาที่มีระยะเวลาเพียงพอจะช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน และมีความแม่นยำ (Makransky et al., 2020) การศึกษาในระยะเวลา 5-10 ชั่วโมงอาจถือเป็นระยะเวลาเหมาะสมที่สามารถกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง การพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในการวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยมีลักษณะการศึกษาและระยะเวลาในการทำการศึกษามากหลาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมและกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย เพื่อสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียนในทุกระดับชั้น (Lai et al., 2024) ทั้งนี้การพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพต้องอาศัยการออกแบบกิจกรรมและวิธีการศึกษาที่ตอบโจทย์ตามบริบทของกลุ่มตัวอย่างและเป้าหมายการวิจัย การทำงานวิจัยให้ความสำคัญกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลา และช่วงวัยของผู้เรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานวิจัยมีคุณค่าและสามารถนำไปปรับใช้ในบริบทที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ลักษณะของแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน

ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า วิธีการแทรกแซงที่ใช้ในการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพมีความหลากหลาย โดยการแทรกแซงเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) การเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ 2) การออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผนอนาคต 3) เทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด 4) การสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ โดยมีโครงสร้างกิจกรรมที่ออกแบบเพื่อพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพครอบคลุมหลายด้าน มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติและการเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เช่น การฝึกทักษะการรับมือกับอุปสรรค การเรียนรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพ และการตั้งเป้าหมายในชีวิต (Kitchen et al., 2019) ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและทักษะสำคัญที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในเส้นทางอาชีพ (Tiwari et al., 2024) นอกจากนี้ โครงสร้างกิจกรรมยังมีการสะท้อนและประเมินตนเองเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงและกำหนดเส้นทางอาชีพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนผ่านวิธีการต่าง ๆ จึงมีผลทางบวกทั้งในด้านการพัฒนาทักษะส่วนบุคคล การวางแผนอนาคต และการสร้างแรงบันดาลใจในการเลือกเส้นทางอาชีพที่เหมาะสม และเพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี (Prensky, 2012) อาจมีการพัฒนาการใช้โปรแกรมหรือเครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลายและผสมผสาน เช่น การใช้ VR เทคโนโลยีและการจำลองเสมือนจริง การออกแบบโครงการที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ในวิชา STEM กับปัญหาในชีวิตจริง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพ การใช้โปรแกรมที่หลากหลายและการผสมผสานวิธีการสอนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านอาชีพและด้านจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในงานวิจัยต่อไปในประเทศไทย โดยพิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการศึกษาและผู้เรียนในปัจจุบัน ทั้งนี้จะช่วยให้เกิดแรงบันดาลใจในอาชีพที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในระยะยาว

4. เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการส่งเสริม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับเป้าหมายการส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน สามารถแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) การเสริมสร้างทักษะและการเตรียมตัวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยพบโปรแกรมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพมีจำนวนมากที่สุด 6 เรื่อง (ร้อยละ 54.54) เช่น โปรแกรม STEM ภาคฤดูร้อน โปรแกรม

Summer Bridge และหลักสูตร Paths to the Future for All (P2F4A) (Kitchen et al., 2017; Grigal et al., 2018) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมเหล่านี้มีประสิทธิภาพในการเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพของผู้เรียน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม STEM ซึ่งช่วยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเรียนกับโลกแห่งความเป็นจริง ทำให้สามารถเห็นภาพของอาชีพในอนาคตและมีแรงบันดาลใจในการเลือกเส้นทางอาชีพในด้าน STEM (Kang et al., 2023) 2) การออกแบบเส้นทางชีวิตและการวางแผนอนาคตโปรแกรม Life-World Design (LWD) และ Life Design Group (LDG) มุ่งเน้นการวางแผนอนาคตและเส้นทางอาชีพของผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่าโปรแกรมเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในเส้นทางอาชีพและการศึกษาต่อ โดยผู้เรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพที่ชัดเจนขึ้น และมีแรงบันดาลใจในการบรรลุเป้าหมายในอนาคต (Barclay & Stoltz, 2016; Lai et al., 2024) 3) เทคนิคการสอนและการเรียนรู้แบบกระตุ้นความคิด การใช้วิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive Teaching Method) เป็นอีกหนึ่งแนวทางในการส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพให้กับผู้เรียนสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ เพราะกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมและการคิดอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเชื่อมโยงกับอาชีพได้ดีขึ้น (Husin et al., 2020) 4) การสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการเรียนรู้ การใช้การจำลอง เสมือนจริง (Virtual Reality - VR) เป็นวิธีที่ใช้ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมือนจริงที่สุดเพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า การใช้ VR ช่วยเพิ่มความสนใจและแรงบันดาลใจในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการจำลองให้เห็นภาพของสถานที่ทำงานจริง ๆ ในอาชีพที่เกี่ยวข้อง (Makransky et al., 2020) และ 5) การพัฒนาจิตใจและอารมณ์เพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพ การทำสมาธิแบบ Loving-kindness meditation เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยเสริมสร้างแรงบันดาลใจ ในอาชีพที่เน้นการทำงานเพื่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า การทำสมาธิช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือสังคม โดยช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่เป็นบวกและมุ่งมั่นต่อการทำงานเพื่อส่วนรวม (Tellhed et al., 2022) ทั้งนี้ผลการวิจัยทั้งหมดสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้วิธีการและโปรแกรมที่หลากหลายในการส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพให้กับผู้เรียน ทั้งในด้านการพัฒนาทักษะ การวางแผนอนาคต การใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นความคิด รวมถึงการพัฒนาจิตใจและอารมณ์ การเลือกวิถีที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการตัดสินใจและเตรียมตัวได้ดียิ่งขึ้นในการเลือกเส้นทางอาชีพที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาสามารถนำผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียน เช่น การจัดโปรแกรมที่เชื่อมโยงกับการศึกษาและอาชีพ การใช้เทคโนโลยีและการจำลองเสมือนจริง รวมถึงการให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในเส้นทางอาชีพไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพได้
2. การดำเนินกิจกรรมพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนสามารถดำเนินการหลายช่วงระยะเวลา โดยระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนควรอยู่ระหว่าง 5-10 ชั่วโมง
3. การพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสามารถส่งเสริมให้กับผู้เรียนได้ทุกระดับชั้น แต่ควรเน้นส่งเสริมให้กับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพราะเป็นช่วงเวลาที่ผู้เรียนกำลังเริ่มต้นการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพและเส้นทางการศึกษาต่อในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบตามคำค้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 ถึง 2024 จากฐานข้อมูลในประเทศไทย ไม่ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงบันดาลใจในอาชีพ ดังนั้น ควรมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ ในการพัฒนาและส่งเสริมแรงบันดาลใจในอาชีพให้กับผู้เรียนในประเทศไทยทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นระยะรับรู้ความสามารถภายในตัวบุคคลสู่การมีเอกลักษณ์เฉพาะตนแล้ว สามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของตนสู่การประกอบอาชีพในอนาคตของตนได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ รองรับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

2. การวิจัยครั้งนี้ได้สำรวจและนำเสนอแนวทางการพัฒนาแรงบันดาลใจในอาชีพสำหรับผู้เรียนผ่านโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเพิ่มแรงบันดาลใจในการเลือกเส้นทางอาชีพ อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นบางอย่างที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม เช่น การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์และสังคมเพื่อการประกอบอาชีพ

References

- Barclay, S. R., & Stoltz, K. B. (2016). *The Life Design Group: A case study vignette in group career construction counseling. Journal of Student Affairs Research and Practice, 53*(1), 78-89.
- Chintanawat, B. (2015). Guidelines for career preparation of Silpakorn University students towards ASEAN Economic Community (AEC). *Management Science Journal of Nakhon Pathom Rajabhat University, 2*(1), 1-20. [in Thai]
- Gee, K. A., Beno, C., Lindstrom, L., Lind, J., Gau, J., & Post, C. (2021). Promoting college and career readiness among underserved adolescents: A mixed methods pilot study. *Journal of Adolescence, 90*, 79-90.
- Grigal, M., Cooney, L., & Hart, D. (2018). Promoting college and career readiness with middle school youth with disabilities: Lessons learned from a curriculum development project. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals, 42*(1), 64-71.
- Holland, J. L. (1997). *Making Vocational Choices: A Theory of Vocational Personalities and Work Environments*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Husin, M. R., Ahmad, H., Panessai, I. Y., Majid, N. A., & Sulam, A. L. (2020). Inductive instructional approach, career aspiration and noble values in history. *International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE), 9*(1), 162-167.
- Kaewkanrai, M., & Onjai-uea, P. (2021). The effects of a career self-efficacy guidance program on developing career decision-making for occupation of Mathayomsuksa 4 students at Rajadamri School. *Journal of Nakhonratchasima College (Humanities and Social Sciences), 15*(3), 25-37. [in Thai]
- Kang, J., Salonen, A., Tolppanen, S., Scheersoi, A., Hense, J., Rannikmae, M., Soobard, R., & Keinonen, T. (2023). Effect of embedded careers education in science lessons on students' interest, awareness, and aspirations. *International Journal of Science and Mathematics Education, 21*, 211-231.
- Kitchen, J. A., Sonnert, G., & Sadler, P. M. (2017). The impact of college- and university-run high school summer programs on students' end of high school STEM career aspirations. *Science Education, 101*(6), 1006-1030.
- Kitchen, J. A., Sadler, P. M., & Sonnert, G. (2019). The impact of summer bridge programs on college student's STEM career aspirations. *Journal of College Student Development, 59*(6), 698-715.
- Kijarunkul, K., & Nimnatipun, S. (2024). Effect of recreation program on leadership skills of junior high students in Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary). *Journal of Social Science and Cultural Studies, 8*(1), 154-163. [in Thai]
- Lai, A. H. Y., Wong, E. L. Y., Lau, W. S. Y., Tsui, E. Y. L., & Leung, C. T. C. (2024). Life-World Design: A career counseling program for future orientations of school students. *Children and Youth Services Review, 161*, 107627.

- Lordan, G., & McGuire, A. (2019). *Widening the high school curriculum to include soft skill training: Impacts on health, behaviour, emotional wellbeing and occupational aspirations*. London: Centre for Economic Performance, London School of Economics and Political Science.
- Makransky, G., Petersen, G. B., & Klingenberg, S. (2020). Can an immersive virtual reality simulation increase students' interest and career aspirations in science?. *British Journal of Educational Technology*, 51(6), 2079–2097.
- Polsorn, K. (2021). A study of the effects on recreation activities for developing leadership skills of undergraduate students in the Faculty of Education, Kasetsart University. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 32(2), 123–134. [in Thai]
- Premsky, M. (2012). *From Digital Natives to Digital Wisdom: Hopeful Essays for 21st Century Learning*. *Journal of Open Flexible and Distance Learning*, 16(2), 46-48.
- Putwattana, P. (2021). Learning Management for Developing Learners in Digital Age. *Journal of Learning Innovation and Technology*, 1(2), 1–11. [in Thai]
- Tellhed, U., Sollven, A., Tamas, A., & Hagerklint, E. (2022). Boosting prosocial career aspirations: Loving-kindness meditation relates to higher communal career goals in youth. *Scandinavian Journal of Psychology*, 63(4), 334–345. [in Thai]
- Thongluea, P., Suksawa, J., & Sansa, N. (2023). The effects of using a guidance activities package with flipped classroom technique to develop the perception of self-efficacy in career choice of grade 10 students of Dipangkornwittayapat (Taweewattana) School under the Royal Patronage, Bangkok Metropolis. *Khrusatsan Parithatsana Journal*, 10(2), 199–210. [in Thai]
- Thongmeekwan, C., Voracharoensri, S., & Charupeng, M. (2022). The enhancement of career decision-making self-efficacy of high school students through guidance activities. *Journal of Dhammasuksa Research*, 5(2), 127-139. [in Thai]
- Tudkuea, T. (2022). The effects of a brainstorming activities program with online concept mapping for enhancing leadership skills of students under the circumstances of COVID-19. *Journal of Social Science for Local Rajabhat Mahasarakham University*, 6(4), 95–103. [in Thai]
- Tiwari, R., Kothari, S., Ram, S. A., Vardya, K., & Kumar, M. N. (2024). *A descriptive study on career aspirations and well-being of management students*. *International Journal of Research Publication and Reviews*, 5(3), 5557-5566. [in Thai]
- Sawangsang, P. (2018). Factors affecting career decision-making of undergraduate students at Mahasarakham University for the academic year 2018. *Humanities and Social Sciences Journal of Mahasarakham University*, 38(2), 85-92. [in Thai]
- Wisetsat, C., (2022). *Research and development of innovation skills for Thai youth to support their careers in the future*. *Journal of MCU Peace Studies*, 10(2), 498-508. [in Thai]